

Ефективна економіка № 12, 2017

УДК 657

*Н. В. Каткова,
к. е. н., доцент, доцент кафедри «Облік і економічний аналіз»,
Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова, м. Миколаїв
С. А. Бурлан,*

*к. е. н., доцент, професор кафедри обліку та аудиту,
Чорноморський національний університет ім. П. Могили, м. Миколаїв
О. І. Ліснічук,
магістрант, Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова, м. Миколаїв*

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*N. V. Katkova,
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Department of Accounting and Economic Analysis,
Admiral Makarov National University of Shipbuilding, Mykolaiv
S. A. Burlan,*

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Department of Accounting and Auditing,
Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv*

*O. I. Lisnichuk,
Master's degree, Admiral Makarov National University of Shipbuilding, Mykolaiv*

METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE AUDITING FINANCIAL RESULTS OF THE ENTERPRISE'S BUSINESS ACTIVITY

Стаття присвячена питанням організації процесу аудиторської перевірки фінансових результатів діяльності підприємства. Зазначено, що, оскільки перевірка фінансових результатів та визначення реального фінансового стану діяльності суб'єкта господарювання є одним із найскладніших та найбільш відповідальним видом аудиторської перевірки, який має найвищий ступінь аудиторського ризику, методика аудиту фінансових результатів вимагає постійного удосконалення.

В статті досліджено методичні підходи до перевірки фінансових результатів, які пропонуються в спеціалізованій літературі. На основі узагальнення існуючих методичних підходів до аудиторської перевірки фінансових результатів, запропоновано методику аудиту фінансових результатів підприємства, яка включає такі стадії перевірки: організаційну, підготовчу (планування), технологічну та результативну. Розглянуті основні її елементи.

Реалізація запропонованої методики аудиту фінансових результатів діяльності підприємства сприятиме підвищенню ефективності роботи аудитора, чіткому формулюванню проблем, які мають місце в обліку, нададуть можливість звести до мінімуму ризик невиявлення облікових помилок або шахрайства, оцінити реальний фінансовий стан підприємства, сформулювати обґрунтований та неупереджений висновок.

The article is devoted to the issues of organization the audit process of financial results in the enterprise. It is noted that the verification of financial results and the determination of the financial position of an entity are one of the most difficult and most responsible types of audit, which has the highest degree of audit risk. Therefore, the method of auditing financial results requires constant improvement.

The article summarizes the methodical approaches to checking financial results, which are offered in the specialized literature. On the basis of the conducted research, we propose an own methodical approach to conducting an audit of financial results of the enterprise, which provides the selection of the following basic stages of verification: organizational, preparatory (planning), technological and resultative. The content of each stage is described. The implementation of the proposed methodology for auditing the financial results of an enterprise will enhance the efficiency of the auditor's work, accurately formulating the problems that occur in the accounting, will make it possible to minimize the risk of non-detection of accounting errors or fraud, evaluate the real financial situation of the enterprise, formulate a substantiated and impartial conclusion.

Ключові слова: *фінансові результати, звіт про фінансові результати, аудит, організація, методика, стадія, аудиторські ризики, аудиторський висновок.*

Keywords: *financial results, statement of comprehensive income, auditing, organization, methodology, stage, audit risks, audit report.*

Постановка проблеми. Аудит фінансових результатів виконує важливу функцію відносно встановлення достовірності, реалістичності та повноти відображення інформації для її користувачів (власників, акціонерів, кредиторів, тощо), на основі якої вони зможуть приймати ефективні управлінські рішення. Від того, наскільки якісно і повно виконана аудиторська робота і наскільки об'єктивним є аудиторський висновок, залежить визначення подальшої фінансової стратегії суб'єкта господарювання. Водночас, суб'єкти підприємницької діяльності на основі власних методик нагромаджують інформацію про обсяги доходів та витрат і використовують її при розрахунку показника об'єкта оподаткування і суми податку на прибуток, яка перераховується до державного

бюджету. Тому у власників може виникати потреба в незалежній перевірці правильності, повноти та законності визначення фінансових результатів підприємства. У зв'язку з цим, постає необхідність у розробці ефективної методики проведення аудиту фінансових результатів, яка б охоплювала всі аспекти визначення фінансових результатів, достовірного їх відображення у фінансовій звітності, точного і повного виявлення облікових помилок або, навіть, можливих умисних шахрайських дій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичні та методичні засади аудиту фінансових результатів діяльності підприємств постійно знаходяться в полі зору українських та закордонних науковців, таких як М.Т. Білуха [1], Бутинець Ф.Ф. [2], Г.М. Давидов, М.В. Кужельний [3], Р.П. Булига, М.В. Мельник [4], О.А. Петрик [5, 6], М.Ф. Огійчук, У.Т. Новіков, І.І. Рагуліна [7], В.Я. Савченко, Д.Е. Свідерський [6], К.О. Утенкова [8, 9], Б.Ф. Усач, З.О. Душко, М.М. Колос [10], Н.А. Іванова, О.В. Ролінський [11], Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький [12], А. Клімов, О. Міронова, В. Пантелеев [9], М. О. Виноградова, Л. І. Жидєєва [13], Н.І. Дорош [14]. Окремі аспекти аудиту фінансових результатів діяльності знайшли своє відображення у працях Т.В. Мултанівської [15], С.А. Бурлан, Н.В. Каткової [16], Л.А. Гончар [17], Л.М. Алієвої [18], І.О. Селіверстової [19] та інших.

Метою статті є узагальнення та аналіз методичних підходів до проведення аудиту фінансових результатів діяльності та розробка рекомендацій щодо їх удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Власники (акціонери, інвестори, кредитори) часто прибігають до послуг аудиторських фірм (аудиторів) або організовують власну внутрішньофірмову службу аудиту з метою перевірки фактів законності та правильності відображення у фінансовій звітності підприємства господарських операцій, виявлення облікових помилок або можливого шахрайства, тощо.

Перевірка фінансових результатів та визначення реального фінансового стану діяльності суб'єкта господарювання є одним із найскладніших та найбільш відповідальним видом аудиторської перевірки, який має найвищий ступінь аудиторського ризику. При цьому, даний вид перевірки є найпоширенішим, бо зацікавленість в об'єктивності обліку і звітності виникає як у підприємства, в особі власника, так і в держави, в особі контролюючих органів.

Так чи інакше, саме показник фінансового результату є найбільш суперечливим та вразливим до перекручувань підприємствами та вчинення шахрайських дій. У той же час, вчасно розпізнати перекручення та фальсифікації досить складно, оскільки такі дії зовні виглядають як звичайні операції, здійснювані відповідно до встановлених правових та економічних норм і дуже важко піддаються розпізнаванню без спеціальної експертизи. У зв'язку з чим виникає потреба в незалежній експертизі фінансових результатів.

У МСА (ISA) 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» встановлено мету аудиту фінансових результатів, яка полягає в наданні аудиторіві можливості висловити незалежну думку стосовно того, чи складені фінансові звіти в усіх суттєвих аспектах згідно з визначеною концептуальною основою фінансової звітності [20].

У зв'язку із цим, кожний аудитор використовуватиме свою методику аудиту фінансових результатів діяльності, яка має бути розроблена для кожного підприємства окремо з урахуванням особливостей ведення бізнесу, та яка надасть можливість отримати відповідні аудиторські докази, окреслити аудиторські процедури і сформулювати аудиторський висновок.

Дослідження показали, що існує різноманітність у підходах до аудиту фінансових результатів діяльності підприємства.

Так, Іванова Н.А. та Ролінський О.В. пропонують таку послідовність в організації аудиту фінансових результатів діяльності підприємства [11, с.163]: організація підготовчої роботи аудитора (планування стратегії аудиту); оцінювання стану бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та системи контролю по об'єктах обліку; перевірка правильності оцінки доходів та витрат, їх відображення в обліку та фінансовій звітності; перевірка правильності визначення доходів, витрат та фінансових результатів; перевірка відповідності даних синтетичного та аналітичного обліків доходів та витрат показникам фінансової звітності; підготовка аудиторського висновку; ознайомлення керівництва клієнта з аудиторським висновком та передача документації, яка передбачена договором.

При цьому, аудит фінансових результатів слід проводити в такому порядку [11, с.165]: аудит реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг; аудит виробничих витрат та собівартості продукції; аудит фінансових результатів від операційної діяльності; аудит фінансових результатів від фінансових та інвестиційних операцій; аудит правильності визначення податку на прибуток; аудит відповідності первинних облікових даних регістрам обліку; аудит фінансової звітності.

Мултанівська Т.В. [15] та Гончарук Я.А. [12] у своїх працях багато уваги приділяють дослідженню алгоритму проведення аудиту фінансових результатів, де описують методи та прийоми, які слід використовувати аудитору на кожному етапі перевірки.

Гончарук Я.А. вважає, що аудит фінансових результатів, в першу чергу, ґрунтується на перевірці Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), і повинна охоплювати такі етапи аудиторської перевірки [12, с.134-135]: перевірка правильності заповнення адресної частини; визначення виду діяльності підприємства та правильності його зазначення у формі; перевірка наявності, повноти і правильності заповнення реквізитів і показників рядків і граф звітності; логічний аналіз показників звітності з метою визначення ділянок у звітності з найбільшим ризиком, тобто тих, де найдостовірніша можливість виявлення шахрайства або помилок в обліку та звітності (у залежності від цього визначають ті операції та активи, які повинні бути перевірені ретельніше, і ті, де можна покластися на інформацію клієнта); рахункова перевірка; перевірка показників форм фінансової звітності, встановлення суттєвості виявлених відхилень в показниках фінансової звітності; перевірка дотримання встановлених законодавством строків і термінів подання фінансової звітності.

На думку Мултановської Т.В. [15, с.182], аудит фінансових результатів повинен проводитись у такій послідовності: перевірка закриття рахунків доходів та витрат; аудит визначення чистого фінансового результату; перевірка результату визначення відстрочених податкових активів та зобовязань; реформація балансу (звірка субрахунків 441, 442, 443); перевірка взаємозв'язку показників звітності по усіх формах; узагальнення інформації, виявлення помилок, аудиторський висновок.

При аудиті звіту про фінансових результатів Алієва Л.М. рекомендує використовувати такі процедури [18]: інспекція обсягів реалізації активів та визнання доходів і витрат звітного періоду; перевірка правильності класифікації та оцінки доходів, витрат і фінансових результатів в розрізі видів діяльності клієнта; перевірка правомірності відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку доходів та витрат; порядок їх відображення у звіті про фінансові результати; аналіз структури доходів та витрат з метою визначення ефективності діяльності клієнта; контроль за правильністю визначення та відображення у звіті про фінансові результати податку на прибуток.

Заслугує на увагу методика аудиту фінансових результатів, що запропонована Виноградовою М. О. та Жидєєвою Л. І., яка відрізняється логічністю і послідовністю [13]. Так, аудит фінансових результатів має проводитись за наступними етапами: попереднє вивчення звіту про фінансові результати щодо правильності складання та наявності можливих відхилень за даними регістрів обліку; перевірка витрат, перевірка доходів, перевірка фінансових результатів. Зазначені також можливі порушення обліку витрат, доходів, фінансових результатів.

Дії аудитора при перевірці, зазначені Бутинцем Ф.Ф., передбачають [2, с.362]: перевірку наданого звіту на арифметичну точність; складання пробного звіту про фінансові результати (на підставі робочих документів по інших розділах аудиту); порівняння пробного звіту про фінансові результати з наданим на перевірку та аналіз відхилень; перевірку розрахунку прибутковості акцій; перевірку відповідності даних звіту про фінансові результати в частині даних за відповідний період минулого року; ретельну перевірку характеру помилок, їх впливу на звітність, адекватності внесених змін у разі зміни показників внаслідок виправлення помилок минулих періодів; узгодження певних показників звіту з даними балансу.

Узагальнюючи результати проведеного дослідження методичних підходів до аудиторської перевірки фінансових результатів, з урахуванням основних підходів до етапізації аудиту, принципів його проведення, пропонуємо такі основні стадії перевірки фінансових результатів діяльності підприємства у загальній схемі аудиту фінансової звітності: організаційну, підготовчу (планування), технологічну та результативну (рис. 1).

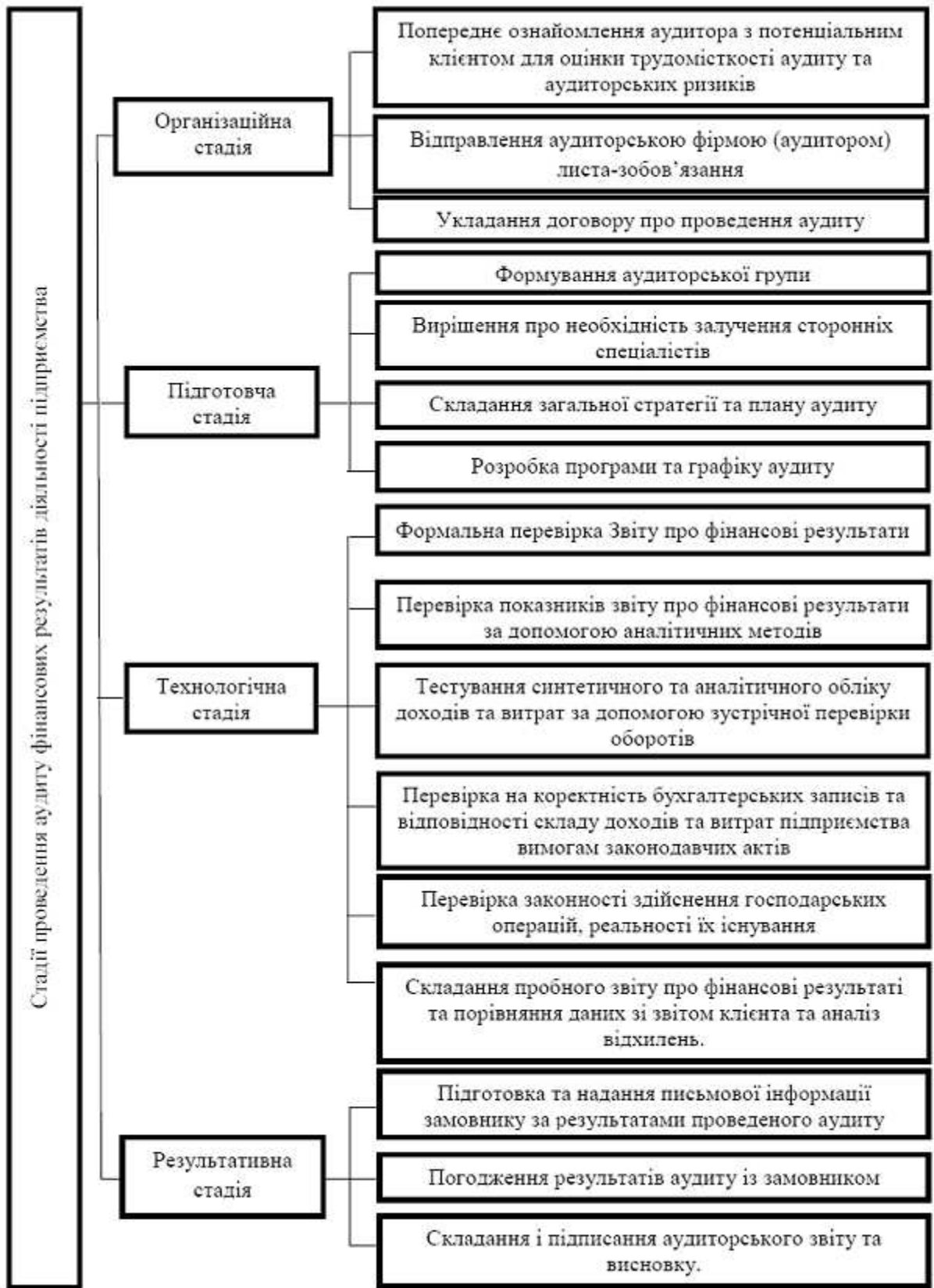

Рис. 1. Стадії проведення аудиту фінансових результатів діяльності підприємства

У відповідності до запропонованої схеми проведення аудиту фінансових результатів організаційна стадія передбачає попереднє ознайомлення аудитора з потенціальним клієнтом для оцінки трудомісткості аудиту та аудиторських ризиків. Зокрема, для досягнення цієї мети необхідно проаналізувати інформацію щодо діяльності підприємства, його структури та оточення; організації та функціонування управлінських відділів та бухгалтерії; бухгалтерського обліку та звітності підприємства; попередніх аудиторських висновків; причин зміни аудиторської фірми (аудитора); власної спроможності виконати роботу. За результатом вивчення цих питань, аудиторська фірма приймає рішення про відмову проводити аудит або на його згоду. Якщо потенційний клієнт відповідає основним вимогам, аудиторська фірма (аудитор) готує лист-зобов'язання клієнту; потім передбачається етап укладання договору про проведення аудиту, який юридично регламентує взаємовідносини аудитора (аудиторської фірми) із замовником.

Підготовча стадія або стадія планування організації та проведення аудиту охоплює такі дії аудитора: формування аудиторської групи; вирішення про необхідність залучення сторонніх спеціалістів (для оцінки стану майна, вимірювання обсягу виконаних робіт, юридична оцінка договорів, оцінка надійності обробки облікової інформації, тощо); складання загальної стратегії аудиту (визначити необхідні ресурси для конкретних сфер аудиту, кількість необхідних ресурсів, час застосування ресурсів, управління, контроль та нагляд за ними); складання плану аудиту із зазначенням видів запланованих робіт, періоду їх виконання, відповідальних виконавців, розрахунків аудиторських ризиків та рівня суттєвості); розробка програми аудиту, яка містить перелік етапів та визначення завдань аудиту, детальний опис кожного методу та способу перевірки, та графіку аудиту (граничні терміни підготовки і подання матеріалів для складання аудиторського висновку та інших документів, витрати часу на конкретні види та ділянки аудиту).

Технологічна стадія передбачає виконання запланованих методів та прийомів аудиту фінансових результатів в певному хронологічному порядку, який визначається аудитором. На даній стадії план аудиту може піддаватись корегуванням. Теоретично, аудит фінансових результатів можна проводити або способом перевірки окремих циклів діяльності (цикл закупівлі, цикл отримання доходу, тощо) або за видами діяльності підприємства (операційна, фінансова, інвестиційна). Аудиторіві доцільно починати перевірку правильності обліку витрат, доходів та фінансових результатів діяльності підприємства з точки зору форм звітності, в яких вони відображенні.

По-перше, за допомогою формальної перевірки слід візуально дослідити звіт про фінансові результати для визначення правильності записів усіх реквізитів, заповнення його адресної частини. Вид діяльності повинен відповідати статутом та установчим документам, що є важливим критерієм для правильного розмежування доходів та витрат від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності;

По-друге, перевірити показники звіту про фінансові результати за допомогою аналітичних методів для визначення тих ділянок звітності, де аудиторський ризик є найбільшим, тобто можливість шахрайства або наявність помилок у обліку та звітності, а також проведення фінансового аналізу показників звітності суб'єкта, вивчення їх в динаміці з метою оцінки можливих відхилень і виявлення незвичних тенденцій, що може свідчити про недостовірність обліку;

По-третє, аудиторів слід перевірити та провести аналіз кожної статті звіту про фінансові результати. Обов’язково необхідно дослідити на повноту та достовірність визначення чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), особливо приділити увагу визначення собівартості продукції та розподіл загальновиробничих витрат, перевірити розрахунок валового прибутку (збитку), перевірити на повноту та достовірність визначення фінансового результату від операційної діяльності, фінансового результату до оподаткування та показник чистого прибутку (збитку), правильності визначення податку на прибуток;

По-четверте, провести тестування синтетичного обліку доходів та витрат за допомогою зустрічної перевірки: аудит відповідності первинних облікових даних регістрам аналітичного та синтетичного обліку, відповідність даних регістрів даним в Головній книзі, відповідність даних Головної книги даним фінансової звітності. Також, на цьому етапі необхідно перевірити на коректність бухгалтерські записи, перевірити відповідність складу доходів та витрат підприємства вимогам відповідних стандартів, додержання критеріїв їх визнання та класифікації, перевірити правильність формування собівартості реалізованої продукції та розподілу загальновиробничих витрат на основі аналітичних та арифметичних розрахунків, зустрічних перевірок.

По-п’яте, перевірити законність здійснення господарських операцій, реальність їх існування (наявність договорів, документального забезпечення), за допомогою зустрічних перевірок, перевірки по суті, запитів до покупців підприємства та інших документальних методів, перевірити наявність відповідних первинних документів, які підтверджують виникнення доходів та витрат підприємства, правильність їх оформлення.

По-шосте, складання пробного звіту про фінансові результати та порівняння даних зі звітом клієнта та аналіз відхилень.

Результативна стадія включає підготовку та надання письмової інформації замовнику за результатами проведеного аудиту, погодження результатів аудиту із замовником, складання і підписання аудиторського звіту та висновку.

Слід зазначити, що процес аудиторської перевірки фінансових результатів не повинен зводитись лише до виконання встановлених стандартних аудиторських методів та процедур. На основі свого професійного судження аудитор повинен творчо та відповідально відноситись до своїх обов’язків і, спираючись на свій досвід та професіоналізм, використовувати ті методи та прийоми, які, на його думку, мають максимально точно приблизити до мети аудиту, отримати необхідну інформацію для висловлення об’єктивного аудиторського висновку.

Висновки. В результаті проведеного дослідження запропоновано методику проведення аудиторської перевірки фінансових результатів підприємства, що передбачає виокремлення таких основних стадій: організаційну, підготовчу (планування), технологічну та результативну. Реалізація зазначеної методики аудиту фінансових результатів сприятиме підвищенню ефективності роботи аудитора, чіткому формулюванню проблем, які мають місце в обліку, нададуть можливість звести до мінімуму ризик невиявлення облікових помилок або шахрайства, оцінити реальний фінансовий стан підприємства, сформулювати обґрунтований та неупереджений висновок.

Перспективою подальший досліджень є розробка та удосконалення методик аудиту фінансових результатів враховуючи вид аудиту, а також розробка робочих документів аудитора.

Література.

1. Білуха М.Т. Аудит : Підручник / М. Т.Білуха. – К.: «Знання», 2006. – 768 с.
2. Бутинець Ф.Ф. Аудит : підручник для студентів спеціальності Облік і аудит вищ. навч. закл. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Ж.: ПП Рута, 2002. – 672с.
3. Давидов Г. М. Аудит : підручник / Г. М. Давидов та ін.; за ред.: Г. М. Давидова, М. В. Кужельного. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009. – 495 с.
4. Булыга Р.П. (<http://www.knigafund.ru/authors/24770>), Мельник М.В. (<http://www.knigafund.ru/authors/28471>). Аудит бизнеса. Практика и проблемы развития / Р. П. Булыга (<http://www.knigafund.ru/authors/24770>), М. В. – М.: Юнити-Дана, 2013. - 263с.
5. Петрик О. А. Аудит : підручник / за заг. ред. О. А. Петрик. – К.: КНЕУ, 2015. – 504 с.
6. Петрик О. А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності / О. А. Петрик, В. Я. Савченко, Д. Є. Свідерський. – 2-е вид. – К.: КНЕУ, 2008. – 472 с.
7. Огійчук М. Ф. Аудит: організація і методика : навч. пос. / М. Ф. Огійчук, І. Т. Новіков, І. І. Рагуліна. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Алерта, 2012. – 664 с.
8. Утенкова К. О. Аудит : навч. пос. / К. О. Утенкова. – К.: Алерта, 2011. – 408 с.
9. Клімов А. Практичний аудит: анфас та профіль [Текст] / А. Клімов, О. Міронова, В. Пантелєєв, К. Утенкова; за ред. В. Лісіної. – Х.: Фактор, 2010. – 720 с.
10. Усач Б. Ф. Організація і методика аудиту : підручник / Б. Ф. Усач, З. О. Душко, М. М. Колос. – К.: Знання, 2006. – 295 с.
11. Іванова Н.А. Організація та методика аудиту : навч.посіб. / Н.А. Іванова, О.В. Ролінський. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 216 с.
12. Гончарук Я. А. Аудит : навч. посіб. / Я. А. Гончарук, В. С. Рудницький. – Львів : Світ, 2007. – 296 с.
13. Виноградова М. О. Аудит : навч. посіб. / М. О. Виноградова, Л. І. Жидєєва – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 654 с.
14. Дорош Н. (<http://liber.onu.edu.ua/opacunicode/index.php?url=/auteurs/view/235138/source=default>) І. Визначення предмета та об’єктів видів аудиту / Н. І. Дорош // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер.: Економіка. – 2011. – Вип. 130. – С. 15–17.
15. Мултанівська Т. В. Аудит в схемах та таблицях : навч. посібник / Т.В. Мултанівська. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011.– 400 с.
16. Бурлан С. А., Каткова Н. В. Аудит ефективності діяльності підприємства: методичний аспект // Проблеми економіки. – 2015. – №1. – С. 187–193.
17. Гончар Л.А. Аудит фінансових результатів діяльності підприємства:проблеми та шляхи вирішення /Л.А. Гончар // Молодий вчений. – 2016. - №3 (30). – С.52-55
18. Алієва Л.М. Методика аудиту звіту про фінансові результати і шляхи їх вдосконалення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/55156/02-Alieva.pdf?sequence=1>
19. Селіверстова І.О. Перспективні шляхи вирішення проблем обліку доходів і витрат підприємства // І.О. Селіверстова, І.І. Зозуля [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/download/530/514> (<http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/download/530/514>)
20. Міжнародний стандарт аудиту 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iaasb.org/clarify-center/clarified-standards>.

References.

1. Bilukha, M.T. (2006), *Audyt* [Audit], Znannia, Kyiv, Ukraine.
2. Butynets, F.F. (2002), *Audyt* [Audit], 2nd ed, PP Ruta, Zhytomyr, Ukraine.
3. Davydov, H. M. and Kuzhelnyi, M. V.(2009), *Audyt* [Audit], 2nd ed, Znannia, Kyiv, Ukraine.
4. Bulyha, R.P. and Melnyk, M.V. (2013), *Audyt biznesa. Praktika i problemy razvitiia* [Audit of business. Practice and problems of development], Yuniti-Dana, Moscow, Russia.
5. Petryk, O. A.(2015), *Audyt* [Audit], KNEU, Kyiv, Ukraine.
6. Petryk, O.A. Savchenko, V.Ya. and Sviderskyi, D.Ye. (2008), *Orhanizatsiia ta metodyka audytu pidpriemnytskoi diialnosti* [Organization and methodological the audit of business], 2nd ed , KNEU, Kyiv, Ukraine.
7. Ohiichuk, M. F. Novikov, I.T. and Rahulina, I.I. (2012), *Audyt: orhanizatsiia i metodyka* [Audit: organization and methodology], 2nd ed, Alerta, Kyiv, Ukraine.
8. Utenkova, K. O. (2011), *Audyt* [Audit], Alerta, Kyiv, Ukraine.
9. Klimov, A. Mironova, O. Panteliev, V. and Utenkova, K. (2010), *Praktychnyi audyt: anfas ta profil* [Practical audit: full face and profile], Faktor, Kharkiv, Ukraine.
10. Usach, B. F. Dushko, Z.O. and Kolos, M.M. (2006), *Orhanizatsiia i metodyka audytu* [Organization and methods of audit], Znannia, Kyiv, Ukraine.
11. Ivanova, N.A. and Rolinskyi, O.V. (2008), *Orhanizatsiia ta metodyka audytu* [Organization and methods of audit], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.
12. Honcharuk, Ya. A. (2007), *Audyt* [Audit], Svit, Lviv, Ukraine.
13. Vynohradova, M. O. and Zhydieieva, L. I. (2014), *Audyt* [Audit], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.
14. Dorosh, N. I. (2011), “Determination of the subject and objects of the types of audit”, *Visnyk Kyivs'koho natsional'noho universytetu im. T. Shevchenka. Ser.: Ekonomika*, vol. 130, pp. 15-17.
15. Multanivska, T. V. (2011), *Audyt v skhemakh ta tablytsiakh* [Audit in schemes and tables], VD «ІNZhEK», Kharkiv, Ukraine.
16. Burlan, S. A. and Katkova N. V. (2015), “Enterprise performance efficiency audit: the methological aspect”, *Problemy ekonomiky*, vol. 1, pp. 187–193.
17. Honchar, L.A. (2016), “Audit of financial results of enterprise activity: problems and ways of their solution”, *Molodyj vchenyj*, vol. 3 (30), pp.52-55.
18. Alieva, L.M. “Methodology for auditing the report on financial results and ways to improve them”, available at : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/55156/02-Alieva.pdf?sequence=1> (Accessed (<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/55156/02-Alieva.pdf?sequence=1>(Accessed) December 2017).
19. Seliverstova, I.O. and Zozulia, I.I., “Perspective ways to solve problems of accounting of income and expenses of the company”, available at : <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/download/530/514> (<http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/download/530/514>) (Accessed December 2017).

20. International Standard on auditing 200 “Overall objectives of the independent auditor and the conduct of an audit in accordance with international standards on auditing”, available at: <http://www.iasb.org/clarity-center/clarified-standards> (Accessed December 2017).

Стаття надійшла до редакції 19.12.2017 р.